

کارگاه آموزشی

روش‌های تدریس در آموزش عالی:
مبتنی بر پنج رویکرد کلیدی یادگیری

دکتر بهناز مهاجران

شهریور ۱۴۰۴

دانشگاه ارومیه

نقش و مسئولیت دانشگاه

- ○ آموزش عالی، نوعی سرمایه‌گذاری مهم در منابع انسانی است که از دو طریق در توسعه جامعه مشارکت می‌کند:
 - ۱. تربیت نیروی انسانی علمی و فنی با کیفیت.
 - ۲. ایجاد محیط تحقیق و توسعه برای پیشرفت صنعتی.
- ○ بنابراین، آموزش عالی مهم‌ترین نهاد فکری با تأثیر گسترده بر فرهنگ، سیاست و اجتماع است.

وظایف و مسئولیت‌های دانشگاه از دیدگاه مکاتب مختلف

• عنوان مکتب: مکتب آزادمنشانه

(Liberal Arts)

• این مکتب بر پرورش ذهن حقیقت‌جو در انسان تأکید دارد.

• آموزش آزادمنشانه، هسته اصلی برنامه درسی دوره کارشناسی است.

مکتب پژوهی یا تخصص گرایانه

- هدف اولیه آموزش عالی، ایجاد انگیزه و حرکت به سمت دانش جدید و پژوهش علمی است.

- در این دیدگاه، «آموزش» در بهترین حالت، یک هدف ثانویه محسوب می شود.

مکتب حرفه‌ای

(Professional School)

- این مکتب با نگاهی **فایده‌گرایانه** به آموزش عالی می‌نگرد.

- بر اهمیت **رشد مهارت‌ها و آمادگی‌های لازم** برای اشتغال موفق تأکید دارد.

مکتب رشد دانشجویی

(Student Development)

:

- اهداف آموزش عالی باید با نیازهای رشد همه جانبه انسانی (فیزیکی، روان شناختی، ذهنی و اخلاقی) دانشجویان منطبق باشد.
- تجربه دانشگاهی باید به گذر موفق جوانان به مرحله بزرگسالی کمک کند.

مکتب افراطی

(Radical School)

از دیدگاه این مکتب، تمام نهادهای آموزشی، از جمله آموزش عالی، چنان در مسیر نادرستی قرار گرفته‌اند که باید به طور کامل **برچیده شوند**

مکتب تعهد اجتماعی

(Social Commitment)

- تمرکز این دیدگاه بر مسئولیت و وظیفه دانشگاه در قبال جامعه است.

- نقش اصلی دانشگاه، حل معضلات و مسائل اجتماعی و خدمت به مردم است.

مکتب دانشگاه‌های چندمنظوره

(Multiversity)

- دانشگاه‌های پژوهشی و جامع امروزی که در زمینه‌های متعدد (رشد ذهنی، توسعه دانش، خدمت به جامعه) فعالیت می‌کنند.

- این دانشگاه‌ها می‌کوشند تمامی نیازها و انتظارات جامعه را تحقق بخشند.

رویکردهای مرتبط با جهت گیری آموزش عالی

الف- رویکرد غیرابزاری یا فردگرایانه

- تأکید بر ارزش ذاتی دانش، رشد عقلانی و تکامل توانایی های انسان، بدون توجه به سود و زیان اقتصادی.

ب- رویکرد ابزاری یا جمع گرایانه

- با عناوینی چون عمل گرایی (پراگماتیسم)، تجربه-گرایی و رویکرد بازاری شناخته می شود.
- بر آماده سازی دانشجویان برای ایفای نقش اقتصادی و عرضه آموزش بر مبنای نیازهای جامعه تأکید دارد.

ج- رویکرد تلفیقی

- این رویکرد به دنبال تلفیق جنبه های مختلف رویکردهای ابزاری و غیرابزاری است.
- برای آموزش عالی، رسالت های متعدد و چندجانبه ای متصور است.

کیفیت در آموزش عالی

مفهوم کیفیت در دانشگاه چند بعدی است و دربردارنده دو مولفه اصلی در دانشگاه می باشد:

- محیط یادگیری (فضای آموزشی، فرهنگی، مدیریتی)
- عملکرد یادگیری (نتایج علمی و مهارتی دانشجویان)

عوامل مؤثر بر کیفیت یادگیری:

- تجارب تحصیلی قبلی
- تبار فرهنگی-اجتماعی خانواده
- مهارت‌های تدریس اساتید
- سازماندهی آموزشی و فرهنگی

مسئولیت اساتید دانشگاه

- **اهمیت هیئت علمی:** دانشگاه به اعضای هیئت علمی توانمند (هم از نظر علمی و هم اخلاقی) برای ارائه الگوهای رفتاری - فرهنگی نیاز دارد.

نقش دوگانه اساتید:

- **ارائه دهنده اطلاعات:** مسئولیت طراحی و انتقال دانش.
- **تسهیل گر یادگیری:** کمک به دانشجویان برای ساختن دانش خود.
- **نتیجه:** اساتید آگاه و توانمند، شرط لازم برای نگهداری پویای دانشجویان نخبه هستند.

آموزش دانشگاهی: خلق یک رابطه تربیتی

استاد آموزش می‌دهد، اما می‌داند که دانشجو لزوماً یاد نمی‌گیرد.

- استاد باید با ایجاد یک ایجاد رابطه تربیتی حرفه‌ای مشخص با دانشجویان بتواند:

- توانایی‌های شناختی دانشجویان را فعال کند.

- انگیزش آنان را برانگیزاند.

- نتیجه: این رابطه آموزشی، برای برانگیختن فعالیت‌های یادگیری دانشجو الزامی است.

بحران در آموزش دانشگاهی: نشش حیطة کلیدی

- ابهام در اهداف: (بین اهداف دانشجو و رسالت دانشگاه)
- فقدان محرک: (کمبود پویایی علمی-فرهنگی)
- ایستایی آموزش: (تغییر حرف و گسستگی از یکدیگر)
- ناسازگاری با محیط: (عدم تطابق آموزش با تغییرات جامعه)
- جدایی آموزش از پژوهش
- وضعیت پژوهش: (مشکلات پایان نامه نویسی و پژوهش)

ارتباطات در آموزش مدرسه‌ای و دانشگاهی

- سطح کلی مهارت‌های ارتباطی در دانشگاه بالاتر از مدارس است.
- دانشجویان به دلیل بلوغ فکری توانایی بیشتری در ارتباط دارند.
- تفاوت جنسیتی: دختران معمولاً مهارت ارتباطی بالاتری از پسران دارند.

ضرورت: آشنایی معلمان و اساتید با سبک‌های مختلف یادگیری برای ایجاد ارتباط مؤثر.

ضرورت توجه به سبک‌های یادگیری

- اساتید باید سبک‌های مختلف یادگیری را بشناسند.
- **دلیل:** برقراری ارتباط مناسب‌تر با دانشجویان و دانش‌آموزان.
- **نتیجه:** افزایش کیفیت آموزش و یادگیری.

چهار سبک یادگیری

♦ فراگیرنده دیداری

نقاط قوت: دیدن و به خاطر سپردن بهتر اطلاعات، داشتن تصویر کلی.
ضعف: بی توجهی به جزئیات، نیاز به زمان بیشتر.

♦ فراگیرنده حرکتی

نقاط قوت: یادگیری از طریق تجربه عملی، مونتاژ و ساختن.
ضعف: مشکل در تمرکز طولانی مدت بر تکالیف نوشتاری یا شفاهی.

♦ فراگیرنده اجتماعی/عاطفی

نقاط قوت: کار تیمی، موفقیت در بحث‌ها.
ضعف: وابستگی به دیگران، تأثیرپذیری از احساسات.

♦ فراگیرنده فراشناختی

نقاط قوت: تفکر تحلیلی، حل مسئله.
ضعف: در کار گروهی ممکن است خشک به نظر برسند.

جمع‌بندی سبک‌های یادگیری

- همه سبک‌ها می‌توانند اثربخش باشند.
- نباید دانشجویان را به یک سبک محدود کرد.
- مهم است که تدریس شامل طیفی از تجارب یادگیری باشد.
- این امر تضمین می‌کند که همه سبک‌ها با روند کلاس سازگار شوند.

چالش‌های مربوط به انواع نسل‌ها و مسئولیت اساتید

نسل دیجیتال (Z) متولدین ۱۹۹۵-۲۰۱۰

ویژگی‌ها:

نیاز به استقلال و آزادی عمل، استفاده بیش از حد از فناوری، کاهش تعاملات واقعی، انتظارات بالا از زندگی و موفقیت

چالش‌ها: حفظ توجه و انگیزه، حواس‌پرتی و بمباران اطلاعات، ضعف در تفکر انتقادی

وظایف اساتید:

تدریس فعال و تعاملی

آموزش تفکر انتقادی و سواد رسانه‌ای

ایجاد تعادل بین فناوری و یادگیری سنتی

ترویج مهارت‌های اجتماعی و احساسی

نسل زرد

متولدین 2010-2025

ویژگی‌ها:

فناوری محوری و اتصال دائمی

واقع گرایی و عمل گرایی

تنوع پذیری و یادگیری بصری/کوتاه مدت

اضطراب و نگرانی‌های سلامت روان

وظایف اساتید:

تحول در رویکردها و ابزارهای آموزشی

درک شیوه‌های یادگیری و انگیزه‌ها

آماده سازی برای آینده نامعلوم اما فناورانه

نسل آلفا

متولدین 2010-2025 (فرزندان هزاره)

ویژگی‌ها:

غوطه‌وری کامل در فناوری
تعامل با هوش مصنوعی از بدو تولد

وظایف اساتید:

ایجاد محتوای جذاب و مرتبط
ارائه بازخورد سریع و سازنده
توسعه مهارت‌های اجتماعی

هوش مصنوعی و تحول در آموزش عالی

- آینده آموزش عالی با فناوری‌های هوشمند پیوند خورده است.

• تأثیرات کلیدی: AI

- پذیرش دانشجو: تحلیل داده‌محور برای انتخاب بهتر.

- شخصی‌سازی محتوا: ارائه منابع درسی متناسب با نیاز هر دانشجو.

- ارزیابی هوشمند: بازخورد فوری و تحلیل عملکرد.

- افزایش انگیزه و لذت یادگیری: از طریق تجربیات تعاملی.

- نتیجه: هوش مصنوعی هویت و تفسیر جدیدی از دانشگاه ارائه خواهد داد.

زمینه‌های به کارگیری هوش مصنوعی در آموزش

تدریس

توانمندسازی مربیان، محتوای آموزشی سفارشی، توسعه حرفه‌ای اساتید، تدریس شخصی‌سازی شده، آموزش هوشمند

یادگیری

یادگیری شخصی‌سازی شده/تطبیقی، یادگیری هوشمند، بسترهای خودیادگیری، محیط‌های اکتشافی، مشاوره فردی

ارزیابی

نمره‌دهی خودکار، کنترل فرایند یادگیری، پیش‌بینی عملکرد فراگیران، ارزیابی تدریس، بازخورد شخصی‌سازی شده

مدیریت

آموزش عالی در بستر هوش مصنوعی، خودکارسازی وظایف اداری

کلاسهای مجازی و مدیریت

یکی از واژه هایی که با ورود اطلاعات و فناوری های جدید مفهوم خود را از دست داده است واژه کلاس درس سنتی می باشد. امروزه دیگر بعد مکانی و حتی زمانی و وجود همزمان استاد و دانشجو در کلاس با استفاده از فناوری های جدید مطرح نیست بلکه مفهوم کلاس مجازی شرکت گرفته است. اساتید در این کلاس ها باید با مهارت های فنی و ارتباطی آشنایی کاملی داشته باشند. خصوصیات اساتید در کلاس مجازی شامل تعاملات کلاسی، سازماندهی، مشارکت، پیگیری پیشرفت دانشجویان و درگیر کردن آنان در فرایند یادگیری است.

کلاس دانشگاهی

کلاس دانشگاهی یک موقعیت به غایت پیچیده است که ویژگی‌های زیر را دارد:
پیش‌بینی ناپذیری: آنچه در کلاس رخ می‌دهد از قبل کاملاً قابل پیش‌بینی نیست.

پویایی روابط استاد-دانشجو: پرسش‌ها و شناخت‌های جدید در تعامل شکل می‌گیرند.

تعارضات انسانی: همدلی‌ها، ناهمدلی‌ها، وابستگی‌ها و گسستگی‌ها در روابط مشاهده می‌شود.

تأثیر گذشته استاد: استاد همواره با تجربه‌های گذشته خود وارد کلاس می‌شود و در برابر دو "کودک" قرار دارد:

- کودکی که باید تربیت کند (دانشجو)
- کودک پنهان درون خودش

بازسازی شناخت: کلاس بستری است که در آن شناخت بازسازی و تکامل پیدا می‌کند

سبک‌های مختلف اداره کلاس

۱. سبک اقتدارگرایانه (دموکراسی قانون‌مدار)

موفق‌ترین سبک همراه با احترام و محبت متقابل
توجه هم‌زمان به روابط انسانی و ضوابط قانونی
دانشجویان با اعتماد به نفس و فعال

۲. سبک مستبدانه

تحکم کامل استاد، بدون حق اظهار نظر برای دانشجویان
ایجاد یادگیرندگان منفعل، اضطراب بالا، ضعف در مهارت‌های ارتباطی

۳. سبک آزادگذاری

بدون قاعده و ضابطه، آزادی مطلق دانشجویان
نتیجه: هرج و مرج و کاهش یادگیری اثربخش

۴. سبک اقتدارگرایی آزادمنشانه (دموکراسی قانون‌مدار)

بهترین سبک اداره کلاس
ایجاد یادگیرندگان فعال و خودسامانگر (خودنظم‌دهنده)
تعادل میان قوانین و آزادی عمل

انتخاب روش تدریس مناسب در دانشگاه

◆ ۱. محتوای درس

بعضی موضوعات برای روش های خاص مؤثرترند.

◆ ۲. اهداف آموزشی

هر روش تدریس برای هدفی متفاوت مناسب است.

◆ ۳. ویژگی های دانشجویان

شخصیت، تجربه قبلی و سطح دانش بر انتخاب روش اثر می گذارد.

◆ ۴. امکانات و تجهیزات

دسترسی به ابزار و فناوری آموزشی، تعیین کننده ی روش تدریس است.

چرا آشنایی با نظریات یادگیری اهمیت دارد

۱. نظریه‌های یادگیری «جعبه ابزار» ما هستند، نه «کتاب قانون».

۲. هر نظریه، لنزی متفاوت برای نگاه کردن به فرآیند یادگیری ارائه می‌دهد.

۳. شناخت این رویکردها به ما کمک می‌کند تا:

- روش تدریس مناسب را برای اهداف مختلف انتخاب کنیم.
 - مشکلات یادگیری دانشجویان را بهتر درک و تحلیل کنیم.
 - تدریس خود را آگاهانه و هدفمند طراحی کنیم.
 -
-

پنج رویکرد یا نظریه کلیدی یادگیری:

.

۱. رفتارگرایی: یادگیری به مثابه تغییر رفتار

۲. شناخت گرایی: یادگیری به مثابه پردازش اطلاعات

۳. سازنده گرایی: یادگیری به مثابه ساخت دانش

۴. انسان گرایی: یادگیری به مثابه رشد فردی

۵. ارتباط گرایی: یادگیری به مثابه شبکه سازی.

رویکرد رفتارگرایی (Behaviorism)

یادگیری به مثابه تغییر رفتار

- **مبنای یادگیری:** تغییر قابل مشاهده در رفتار در نتیجه تعامل با محیط (محرک \rightarrow پاسخ).

- **مفاهیم کلیدی:**

- ❖ تقویت (Reinforcement) ،

- ❖ تکرار (Repetition) ،

- ❖ بازخورد فوری. (Immediate Feedback)

- **نقش استاد:** انتقال دهنده دانش و ارائه دهنده تقویت.

- **نقش دانشجو:** دریافت کننده منفعل که به محرک ها پاسخ می دهد.

روشهای تدریس مبتنی بر رفتارگرایی

- تدریس مستقیم (Direct Instruction): ارائه گام به گام محتوا.
- روش سخنرانی (Lecturing) همراه با پرسش و پاسخ کنترل شده
- تمرین و تکرار (Drill & Practice): تسلط از طریق تکرار.
- آموزش برنامه‌ای (Programmed Instruction): یادگیری در واحدهای کوچک.
- تقویت فوری (Immediate Reinforcement)
- کارتهای آموزشی (Flashcards)
- یادگیری در حد تسلط (Mastery Learning): پیشرفت پس از کسب تسلط کامل.

رفتارگرایی در عمل

مثال‌های کاربردی در کلاس درس

- آموزش فرمول‌های ریاضی: استاد ابتدا فرمول را توضیح می‌دهد، سپس دانشجویان چندین مسئله مشابه را حل می‌کنند و بازخورد فوری می‌گیرند.
- یادگیری لغات زبان: استفاده از کارت‌های آموزشی (Flashcards) با تقویت فوری (پاسخ درست/غلط).
- آزمون‌های آنلاین خودکار: سیستم بلافاصله پس از پاسخ، نمره و بازخورد صحیح را نمایش می‌دهد.
- آموزش مهارت‌های عملی (مانند کار با یک نرم‌افزار): نمایش یک مهارت توسط استاد، سپس تکرار دقیق همان مهارت توسط دانشجو.

نکته کلیدی: این روش‌ها برای آموزش مهارت‌های بنیادین و دانش‌های رویه‌ای بسیار مؤثر هستند

رویکرد شناخت گرایی (Cognitivism)

یادگیری به مثابه پردازش اطلاعات

- **مبنای یادگیری:** ذهن انسان مانند یک کامپیوتر عمل می کند (دریافت، رمزگردانی، ذخیره و بازیابی اطلاعات).

- **مفاهیم کلیدی:**

- ❖ حافظه کوتاه مدت و بلندمدت، طرحواره: (Schema)

- ❖ بار شناختی: (Cognitive Load)

- **نقش استاد:** سازمان دهنده اطلاعات و تسهیل گر فرآیندهای ذهنی

- **نقش دانشجو:** پردازشگر فعال اطلاعات

روشهای تدریس مبتنی بر شناخت گرایي

❑ سازمان دهنده های پیشین (ADVANCE ORGANIZERS) [آزبل]

❑ نقشه مفهومی (CONCEPT MAPPING) [نواک]

❑ تدریس مبتنی بر حل مسئله (PROBLEM-SOLVING)

❑ روش پرسش و پاسخ سقراطی

❑ تکنیک یادسپاری (MNEMONICS)

❑ آموزش گام به گام یا داربست زنی (SCAFFOLDING)

❑ استفاده از مثال ها و تشبیهات شناختی

شناخت گرایي در عمل

مثال‌های کاربردی در کلاس درس

- **شروع کلاس با یک نقشه مفهومی:** استاد قبل از شروع مبحث «انواع حکومت‌ها»، یک نمودار درختی از روابط آن‌ها روی تخته ترسیم می‌کند.
- **استفاده از تشبیه:** برای توضیح جریان الکتریسیته، آن را به جریان آب در لوله تشبیه می‌کند.
- **فعالیت حل مسئله:** ارائه یک مسئله مهندسی و راهنمایی دانشجویان در مراحل شکستن مسئله به اجزای کوچکتر.
- **پرسش‌های سقراطی:** پرسیدن «چرا؟» و «چه می‌شد اگر؟» برای فعال کردن تفکر عمیق.

نکته کلیدی: این روش‌ها به دانشجویان کمک می‌کنند تا اطلاعات را سازماندهی کرده و به طور معنادار به خاطر بسپارند

رویکرد سازنده گرایی (Constructivism)

یادگیری به مثابه ساخت دانش

- **مبنای یادگیری:** دانش «منتقل» نمی شود، بلکه توسط هر فرد به طور فعال «ساخته» می شود.

- **مفاهیم کلیدی:**

- ❖ یادگیری فعال (Active Learning) ،

- ❖ زمینه (Context) ،

- ❖ یادگیری اجتماعی. (Social Learning)

- **نقش استاد:** تسهیل گر (Facilitator) ، طراح محیط یادگیری.

- **نقش دانشجو:** کاشف و سازنده فعال دانش.

روشهای تدریس مبتنی بر سازنده گرایی

- یادگیری پروژه محور (Project-Based Learning) : خلق یک محصول نهایی.
- یادگیری مسئله محور (Problem-Based Learning - PBL) : حل یک مسئله واقعی و باز.
- یادگیری اکتشافی (Discovery Learning) : کشف دانش از طریق تجربه
- یادگیری بحث گروهی و همیارانه (Collaborative Learning): ساخت دانش در گروه‌ها.
- روش کاوشگری (Inquiry-Based Learning)
- شبیه سازی و بازی های آموزشی (Simulation & Educational Games)
- آموزش مبتنی بر تجربه (Experiential Learning) [کلب]

سازنده گرایی در عمل

مثال‌های کاربردی در کلاس درس

- **کلاس پزشکی (PBL)** : ارائه شرح حال یک بیمار فرضی و درخواست از دانشجویان برای تشخیص بیماری از طریق تحقیق گروهی.
- **کلاس معماری (Project-Based)** : طراحی یک فضای عمومی کوچک از ایده تا ماکت نهایی در طول یک ترم.
- **کلاس علوم (Discovery)** : فراهم کردن مواد اولیه و درخواست از دانشجویان برای کشف یک اصل علمی (مانند چگالی) از طریق آزمایش.
- **کلاس علوم انسانی (Collaborative)** : تقسیم دانشجویان به گروه‌های کوچک برای نقد یک مقاله و ارائه تحلیل مشترک.

نکته کلیدی: در این روش‌ها، فرآیند یادگیری به اندازه نتیجه نهایی اهمیت دارد.

رویکرد انسان گرایی (Humanism)

یادگیری به مثابه رشد فردی

- **مبنای یادگیری:** تمرکز بر رشد کل وجودی فرد، شامل عواطف، ارزش ها و انگیزه درونی.

- **مفاهیم کلیدی:**

- ❖ خودشکوفایی (Self-Actualization)

- ❖ یادگیری دانشجو محور (Learner-Centered)

- ❖ انتخاب (Choice)

- **نقش استاد:** مربی (Coach) ، مشاور و حامی.

- **نقش دانشجو:** فردی مسئول و با انگیزه برای رشد شخصی.

روشهای تدریس مبتنی بر انسان گرایی

- یادگیری خودراهبر (Self-Directed Learning): دانشجو مسئولیت یادگیری را بر عهده می گیرد.
- آموزش فردمحور (Learner-Centered): برنامه درسی با نیازهای دانشجو تطبیق می یابد.
- فعالیتهای بازتابی (Reflective Activities): نوشتن ژورنال و تحلیل تجربیات.
- تدریس کارگاهی (Workshop): محیطی عملی و حمایتی.
- مشاوره و تدریس ترکیبی (Counseling & Teaching)
- آموزش ارزشها و اخلاق (Values Education)

انسان گرایی در عمل

مثال‌های کاربردی در کلاس درس

- **جلسه اول ترم:** استاد از دانشجویان می‌خواهد اهداف شخصی خود را برای درس بنویسند و در طراحی تکالیف نهایی، به آن‌ها حق انتخاب می‌دهد.
- **درس هنر:** به جای یک پروژه واحد، به دانشجویان اجازه داده می‌شود رسانه و موضوع کار نهایی خود را بر اساس علاقه شخصی انتخاب کنند.
- **ژورنال یادگیری:** در پایان هر هفته، دانشجویان در یک ژورنال خصوصی به این سوال پاسخ می‌دهند: «مهم‌ترین چیزی که این هفته آموختم چه بود و چه تأثیری بر من داشت؟»
- **جلسات مشاوره فردی:** استاد جلسات کوتاهی را برای گفتگو در مورد پیشرفت و چالش‌های هر دانشجو برگزار می‌کند.

نکته کلیدی: این روش‌ها به ایجاد یک محیط یادگیری امن، محترمانه و انگیزه‌بخش کمک می‌کنند.

رویکرد ارتباط گرای (Connectivism)

یادگیری به مثابه شبکه سازی

- **مبنای یادگیری:** یادگیری در عصر دیجیتال، فرآیند ایجاد و پیمایش شبکه هاست. دانش در خارج از فرد و در شبکه ها توزیع شده است.

- **مفاهیم کلیدی:**

- ❖ شبکه (Network) ،

- ❖ گره (Node) ،

- ❖ جریان اطلاعات (Flow) ،

- ❖ یادگیری آنلاین.

- **نقش استاد:** راهنمای شبکه (Network Navigator) ، متصدی محتوا (Content Curator)

روشهای تدریس مبتنی بر ارتباط گرایي

- یادگیری ترکیبی (Blended Learning) : ادغام کلاس حضوری و آنلاین.
- یادگیری باز و انبوه (MOOCs)
- منابع آموزشی باز (OER) : استفاده از محتوای رایگان و قابل ویرایش.
- جوامع مجازی یادگیری (Virtual Learning Communities)
- ایجاد گروه‌های آنلاین برای بحث و تبادل نظر (Forum)
- یادگیری شبکه‌ای (Networked Learning)
- یادگیری مبتنی بر منابع آزاد (OER-based Learning)
- تدریس مبتنی بر هوش مصنوعی و یادگیری شخصی سازی شده

ارتباط گرایی در عمل

مثال‌های کاربردی در کلاس درس

- **کلاس ترکیبی:** برگزاری جلسات حضوری برای کارگاه‌های عملی و استفاده از سامانه LMS (مانند مودل) برای بحث‌های آنلاین و ارائه منابع.
- **تکلیف شبکه‌ای:** درخواست از دانشجویان برای یافتن سه متخصص برجسته در حوزه درسی در لینکدین یا توییتر و تحلیل دیدگاه‌های آنها.
- **ایجاد یک ویکی کلاسی:** دانشجویان به صورت مشترک یک دانشنامه آنلاین در مورد مفاهیم کلیدی درس ایجاد و ویرایش می‌کنند.
- **استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی:** معرفی ابزارهای AI به دانشجویان برای شخصی‌سازی مسیر یادگیری و تحلیل داده‌ها.

نکته کلیدی: این روش‌ها دانشجویان را برای یادگیری مستمر در دنیایی که دانش به سرعت در حال تغییر است، آماده می‌کند.

انتخاب ابزار مناسب از جعبه ابزار (تئوریهای یادگیری)

سؤال: به نظر شما کدام روش تدریس برای کدام هدف آموزشی مناسبتر است؟

با توجه به پیچیدگی فرایند آموزش و یادگیری و پارامترهای متعدد و مهم اثرگذار بر این فرایندها، بهترین تدریس، ترکیبی هوشمندانه از این رویکردهاست.

اهداف آموزشی	رویکردهای مناسبتر و اثربخستر
آموزش مهارت‌های بنیادین	رفتارگرایی، شناخت‌گرایی
پرورش تفکر انتقادی	شناخت‌گرایی، سازنده‌گرایی
افزایش همکاری و کار تیمی	سازنده‌گرایی، ارتباط‌گرایی
تقویت انگیزه و استقلال	انسان‌گرایی، سازنده‌گرایی
آمادگی برای عصر دیجیتال	ارتباط‌گرایی، شناخت‌گرایی

Thank You

سپاس از توجه شما

